

ปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี)
จังหวัดสงขลา

Primary Student's Reading Problem, BannakhuanLang (Ratsamake)
Songkhla

พิชญา สุวรรณโน^{1*}, อัจฉรา เทศขำ², วิภาวรรณ ศรีใหม่³ และ สรिता เทียนเต็ง⁴
Pitchaya Suwanno^{1*}, Utchara Tesdkum², Wipawanna Srimai³ and Sarita Teanteng⁴

¹ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Education and Liberal Arts, Hayai University

² อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecturer, Department of Thai for Business Communication, Faculty of Education and Liberal Arts, Hayai University

³ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศรีน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Lecturer, Department of Business English, Didyasarin Internation College, Hayai University

⁴ นักศึกษาชั้นปีที่ 4, สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁴ 4th year student, Department of Thai for Business Communication, Faculty of Education and Liberal Arts, Hayai University

*Corresponding author, E-mail: pitchaya_s@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีปัญหาการอ่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.04$) อันดับแรกคือปัญหาจากครอบครัว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.17$) รองลงมาคือปัญหาจากสื่อในการอ่าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.16$) ปัญหาด้านเวลาในการอ่าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.06$) ปัญหาจากตัวนักเรียน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.97$) และปัญหาจากโรงเรียน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.88$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัญหาการอ่าน, นักเรียนประถมศึกษา, โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี)

Abstract

This research is using descriptive analysis. The study aimed to investigate reading problems of Primary Students at Bannakhuanlung (Ratsamake) School, Songkhla. The population were 184 students. The instruments for data collection was questionnaire. The data were analyzed by using mean and standard deviation. The results of the research found that, the students reading problems was as whole at a moderate level ($\bar{x} = 3.04$). The first problems is family problems, ($\bar{x} = 3.17$), reading media problem ($\bar{x} = 3.16$), reading time problems ($\bar{x} = 3.06$), students problems ($\bar{x} = 2.97$), and school problems ($\bar{x} = 2.88$), respectively.

Keywords: reading problems, primary students, Bannakhuanlung (Ratsamake) School

บทนำ

การอ่านเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการเรียนรู้เพื่อแสวงหาคำตอบในสิ่งที่มนุษย์ต้องการ ช่วยให้มนุษย์สามารถพัฒนาความรู้ ความคิด สติปัญญา สร้างความบันเทิง เสริมประสบการณ์ชีวิตอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ยิ่งอ่านมาก ยิ่งมีความรู้มาก สร้างโอกาสในการพัฒนาความก้าวหน้าให้กับชีวิตมาก เพราะมีองค์ความรู้เป็นต้นทุนที่จะต่อยอดเป็นกำไรชีวิตในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง ก้าวทันเทคโนโลยีตามกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

สังคมโลกปัจจุบันเห็นความสำคัญของการอ่านมากขึ้นกำหนดให้ใช้ความสามารถด้านการอ่านมาเป็นเกณฑ์กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของประเทศ ประเทศใดที่มีสถิติการอ่านมาก แสดงว่ามีความเจริญก้าวหน้ามาก ซึ่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน รัฐบาลไทยจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการอ่านเพื่อเพิ่มสถิติการอ่านของประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนนักเรียนในการศึกษาภาคบังคับซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการศึกษาระดับสูงต่อไป จากรายงานสถิติการอ่านหนังสือของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับในปี พ.ศ. 2556 พบว่าประชากรไทยมีอัตราการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อน (พ.ศ. 2554) กล่าวคือ ในระดับก่อนประถมศึกษาอัตราการอ่าน ร้อยละ 74.6 ประถมศึกษา ร้อยละ 83.5 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 90.8 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 93.2 สถิติรวมการอ่านหนังสือของคนไทยอายุ 6 ปีขึ้นไปมีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 81.8 มีผู้ไม่อ่าน ร้อยละ 18.2 คิดเป็นจำนวนสูงถึง 11.3 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังประสบปัญหาเรื่องการอ่านอยู่ในระดับหนึ่งซึ่งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายล้วนตระหนักและหาหนทางแก้ไขเพื่อจัดปัญหาการอ่าน

การศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษาในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้ง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน เพื่อลดปัญหาการอ่านให้กับผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้จากการเข้าไปนิเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ซึ่งไปฝึกสหกิจศึกษาตำแหน่งครูผู้ช่วยสอนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควน ลัง (ราษฎร์สามัคคี) ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้มีโอกาสสังเกตการสอนและสอบถาม นักศึกษาสหกิจศึกษาและครูผู้สอน ทำให้ทราบว่าโรงเรียนยังคงประสบปัญหาเรื่องการอ่านหนังสือไม่ออก ของนักเรียนบางส่วน โดยเฉพาะนักเรียนเข้าใหม่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากได้ทราบ ลักษณะปัญหาของนักเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกของ นักเรียนได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา โดยมุ่งเน้นกลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นสำคัญ เพราะเห็นว่า อยู่ในช่วงวัยเริ่มพัฒนาการอ่านและน่าจะมีปัญหาการอ่านมากกว่าระดับชั้น ป.4-6 ประกอบกับเห็นว่ งานวิจัยที่ศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ยังมีอยู่น้อย ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษา ปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา เพื่อให้ทราบลักษณะปัญหาการอ่านของนักเรียน สำหรับใช้เป็นข้อมูลสำคัญเพื่อกำหนดแนวทางจัด ปัญหาการอ่านของนักเรียนแก่สถานศึกษา และตอบสนองนโยบายด้านการศึกษาของชาติที่มุ่งให้นักเรียน มีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการอ่านตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านแก่ เด็กเพื่อพัฒนาตนให้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองไทยที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์ สามัคคี) จังหวัดสงขลา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเจริญงอกงามทางสมองและสติปัญญา เป็นปัยอย่างดีที่ บำรุงสมองให้เจริญวัย พลอยพาให้สติปัญญางอกงามไปในทางที่ดี ถูกต้อง มีเหตุผล (จินตนา ไบกาซูยี, 2534) การอ่านจึงมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตามความมุ่งหมายในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อต้องการความรู้ ความบันเทิง เพื่อรับรู้ข่าวสาร หรือขจัดปัญหาข้อสงสัยในเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำ สิ่งที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเอง ปรับปรุงอาชีพ สร้างความรู้ความเข้าใจและความเจริญก้าวหน้า ในชีวิต

การอ่านเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะสัมฤทธิ์ผลได้ดี หากผู้อ่านมีความ พร้อมที่จะอ่าน ทั้งความพร้อมของตนเอง สื่อการอ่าน ครอบครั้ว โรงเรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมที่

เหมาะสม หากเด็ก มีปัญหาในการอ่านย่อมส่งผลกระทบต่อตามมาอีกมากมาย โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาของประเทศ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) กล่าวถึงปัญหาของนักอ่านไว้ดังนี้

- 1) ไม่ชอบอ่าน ชอบดูโทรทัศน์ เล่นคอมพิวเตอร์ และดูวิดีโอมากกว่า
- 2) ไม่มีเวลา เพราะทำงานหรือทำการบ้าน
- 3) ไม่มีเงินซื้อสื่อการอ่าน
- 4) ไม่มีคนช่วยสอนเวลาอ่านไม่ออก
- 5) อ่านไม่ออก อ่านแล้วไม่เข้าใจ
- 6) สุขภาพไม่ดี พิกการ
- 7) ไม่มีสมาธิในการอ่าน
- 8) มีปัญหาทางครอบครัวและปัญหาทางโรงเรียน
- 9) ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน
- 10) ไม่มีสถานที่เหมาะสมที่จะอ่าน
- 11) ตัวหนังสือเล็กเกินไป
- 12) มีโรคเกี่ยวกับสมองทำให้อ่านหนังสือไม่ได้
- 13) พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน จึงไม่ส่งเสริมให้อ่าน
- 14) ไม่มีหนังสืออ่าน
- 15) มินิสัยที่ไม่ดีในการอ่านทำให้อ่านช้า เป็นอุปสรรคในการพัฒนาการอ่าน
- 16) ไม่มีเทคนิคหรือวิธีการในการอ่านหนังสือแต่ละประเภท
- 17) วิธีการสอนของครูทำให้ไม่อยากอ่าน
- 18) โรงเรียนไม่มีห้องสมุด

การศึกษาปัญหาการอ่านของเด็กจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องซึ่งรักและปรารถนาดีต่อเด็กได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปใช้จัดปัญหาในการอ่าน เพื่อยกระดับความสามารถด้านการอ่านของเด็กไทยให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก ไพจิตต์ สายจันทร์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยด้านปัญหาในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ พบว่า ปัญหาที่นักเรียนพบมากที่สุดคือ ไม่มีสิ่งที่ต้องการอ่าน สุชาติ ชุมดวง (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนดาราวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดคือครอบครัว และกนิษฐามหาวงศ์ทอง (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของพระนิสิตพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว เพื่อนสถานศึกษา/ห้องสมุด และแหล่งอื่น ๆ เช่น ร้านหนังสือ อยู่ระดับปานกลางทุกปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัย คือ สถานศึกษา ห้องสมุด เพื่อน และครอบครัว

ทั้งนี้จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยและปัญหาด้านการอ่านส่วนใหญ่มุ่งศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษาเป็นหลัก ในส่วนของระดับประถมศึกษายังมีน้อยมาก ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดที่จะศึกษาลักษณะปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนซึ่งมี

เขตพื้นที่ใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัย จึงได้นำความรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้ศึกษามาประยุกต์สร้างและพัฒนาแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลาเขต 2 เพื่อสำรวจลักษณะปัญหาการอ่านของนักเรียน สำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมเพื่อลดปัญหาการอ่านของโรงเรียน และหาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในลำดับต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จำนวน 184 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ได้ส่งนักศึกษาสหกิจศึกษา ไปฝึกประสบการณ์ตำแหน่งครูผู้ช่วยสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนประชากรทั้งหมดคือนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ระดับชั้น คือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดการสร้างแบบสอบถามปัญหาการอ่านจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว เพศ และระดับชั้น ตอนที่ 2 สำรวจปัญหาการอ่าน และ ตอนที่ 3 สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นแบบวัดที่เป็นสเกลระดับและหาคุณภาพแบบสอบถามด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (Index of Consistency: IC) (พวงรัตน์ ศรีรัตน์, 2540) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ โดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการอ่านจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านของโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จากเอกสารและจากการสัมภาษณ์คณาจารย์ในโรงเรียน และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 ชุด มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน มีจำนวน 2 ข้อ เป็นแบบมีคำตอบให้เลือกเกี่ยวกับเพศและระดับชั้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียน มีจำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย

- 1) ปัญหาจากตัวนักเรียน จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ (1) สุขภาพไม่ดี (2) ไม่ชอบอ่าน (3) อ่านไม่ออก (4) อ่านไม่เข้าใจ สรุปเนื้อหาไม่ได้
- 2) ปัญหาจากโรงเรียน จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ (1) ต้องทำกิจกรรมอื่นของโรงเรียนบ่อยทำให้อ่านได้น้อยลง (2) ไม่มีสื่อที่นักเรียนต้องการอ่านในห้องสมุดโรงเรียน
- 3) ปัญหาจากครอบครัว จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ (1) นักเรียนขาดการปลูกฝังให้รักการอ่านจากครอบครัว (2) นักเรียนขาดสื่อการอ่านที่บ้าน เพราะครอบครัวมีรายได้น้อย
- 4) ปัญหาจากสื่อในการอ่าน จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ (1) สื่อที่ต้องการอ่านมีราคาแพง ทำให้ขาดสื่อในการอ่าน (2) สื่อที่ต้องการอ่านไม่ดึงดูดใจให้อยากอ่าน
- 5) ปัญหาเรื่องเวลาในการอ่าน จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ (1) เวลาอ่านน้อยลงเพราะต้องช่วยงานทางบ้าน (2) ไม่มีเวลาอ่านเพราะสนใจทำกิจกรรมอื่นมากกว่า

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมีคำตอบให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545) กำหนดค่าคะแนนและช่วงคะแนนที่ใช้ในการแปลผลดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	มีปัญหา มากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	มีปัญหา มาก
คะแนน 3 หมายถึง	มีปัญหา ปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	มีปัญหา น้อย
คะแนน 1 หมายถึง	มีปัญหา น้อยที่สุด

ช่วงคะแนนที่ใช้ในการแปลผล

คะแนน 4.51-5.00	หมายถึง มีปัญหา มากที่สุด
คะแนน 3.51-4.50	หมายถึง มีปัญหา มาก
คะแนน 2.51-3.50	หมายถึง มีปัญหา ปานกลาง
คะแนน 1.51-2.50	หมายถึง มีปัญหา น้อย
คะแนน 1.00-1.50	หมายถึง มีปัญหา น้อยที่สุด

จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม ได้แก่ การใช้ภาษา เนื้อหาที่สอบถามและความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ก่อนนำแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถาม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (Index of Consistency: IC) เกี่ยวกับลักษณะปัญหาการอ่าน โดยให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามมีความเหมาะสมในการสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามมีความเหมาะสมในการสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา และให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามไม่มีความเหมาะสมในการสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้มาแทนค่าด้วยสูตรคำนวณ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ได้ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่าส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดอาจมีความเป็นไปได้สูงที่นักเรียนระดับชั้น ป.1-3 จะไม่ตอบคำถามนี้ ควรตัดออกผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนกลุ่มทดลองกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นเดียวกัน กลุ่มทดลองในครั้งนี้คือนักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้น ป.1-3 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว จังหวัดพัทลุง จำนวน 30 คน โดยระหว่างตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้อธิบายข้อคำถามและอ่านทบทวนคำถามให้กับนักเรียนเป็นรายข้อ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลาตามขั้นตอน โดยประสานงานไปยังผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียน เพื่อขอดำเนินโครงการวิจัย และแจกแบบสอบถามการวิจัยแก่นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา โดยมีนักศึกษา สหกิจศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ เป็นผู้ช่วยแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายข้อคำถามและอ่านทบทวนคำถามให้กับนักเรียนเป็นรายข้อ แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักเรียนแยกตามระดับชั้น จากนั้นนำมาวิเคราะห์ปัญหาการอ่านของนักเรียน แยกตามวัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย ปัญหาการอ่าน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาจากตัวนักเรียน 2) ปัญหาจากโรงเรียน 3) ปัญหาจากครอบครัว 4) ปัญหาจากสื่อในการอ่าน และ 5) ปัญหาเรื่องเวลาในการอ่าน และนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลการวิเคราะห์ แล้วนำเสนอผลการวิจัยปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา มาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545) แปลผลเป็นความเรียงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามสำรวจปัญหาการอ่าน ประกอบด้วย ปัญหาจากตัวนักเรียน ปัญหาจากโรงเรียน ปัญหาจากครอบครัว ปัญหาจากสื่อในการอ่าน และปัญหาเรื่องเวลาในการอ่าน ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่านักเรียนมีปัญหาการอ่านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สรุปผลการวิจัยเป็นรายชื่อได้ดังนี้

1. ปัญหาจากตัวนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีปัญหาการอ่านระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.97$) เนื่องจากอ่านไม่เข้าใจสรุปเนื้อหาไม่ได้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.94$) สุขภาพไม่ดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.16$) ไม่ชอบอ่าน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.99$) และอ่านไม่ออก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.63$) ตามลำดับ
2. ปัญหาจากโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีปัญหาการอ่านระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.88$) เนื่องจากไม่มีสื่อที่ต้องการอ่านในห้องสมุดโรงเรียน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.95$) และต้องทำกิจกรรมอื่นของโรงเรียนบ่อยครั้งทำให้อ่านได้น้อยลง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.82$) ตามลำดับ
3. ปัญหาจากครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีปัญหาการอ่านระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.17$) เนื่องจากขาดสื่อการอ่านที่บ้านเพราะครอบครัวมีรายได้น้อย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.32$) และขาดการปลูกฝังให้รักการอ่านจากครอบครัว ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.02$) ตามลำดับ
4. ปัญหาจากสื่อในการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีปัญหาในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.16$) เนื่องจากสื่อที่ต้องการอ่านมีราคาแพง ทำให้ขาดสื่อในการอ่าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.26$) และสื่อที่ต้องการอ่านไม่ดึงดูดใจให้อยากอ่านมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.05$) ตามลำดับ
5. ปัญหาเรื่องเวลาในการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีปัญหาในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.06$) เนื่องจากไม่มีเวลาอ่านเพราะสนใจทำกิจกรรมอื่นมากกว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.09$) และมีเวลาอ่านน้อยลงเพราะต้องช่วยงานทางบ้าน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.04$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีปัญหาในการอ่านโดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสนใจในการอ่านไม่เท่ากัน การเอาใจใส่ในการอ่านจึงมีไม่เท่ากัน มีผลทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งมีปัจจัยเสริมจากสภาพแวดล้อมพื้นฐานที่เอื้อต่อการอ่านของเด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนิษฐา มหาวงศ์ทอง (2553) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของพระนิสิตพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว เพื่อนสถานศึกษา/ห้องสมุด และแหล่งอื่น ๆ อยู่ระดับปานกลางทุกปัจจัย ทั้งนี้เมื่อนำมาจัดลำดับปัญหาพบว่าปัญหาการอ่านลำดับแรกของนักเรียนระดับ

ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) คือ ปัญหาจากครอบครัว ซึ่งเป็นปัญหาเนื่องจากขาดสื่อการอ่านที่บ้านเพราะครอบครัวมีรายได้น้อย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.32$) และขาดการปลูกฝังให้รักการอ่านจากครอบครัว ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.02$) ส่วนปัญหารองลงมาคือ ปัญหาจากสื่อในการอ่าน ซึ่งเป็นปัญหาในการอ่านเนื่องจากสื่อที่ต้องการอ่านมีราคาแพง ทำให้ขาดสื่อในการอ่าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.26$) ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ครอบครัวมีรายได้น้อยด้วยส่วนหนึ่ง และสื่อที่ต้องการอ่านไม่ดึงดูดใจให้อยากอ่านด้วยอีกส่วนหนึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.05$) ทำให้นักเรียนไม่สนใจในการอ่านเท่าที่ควร ทั้งนี้ครอบครัวมีส่วนสำคัญมากต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็ก แต่พบว่ามีเด็กจำนวนมากในสังคมไทยที่ยังขาดโอกาสในการอ่านสืบเนื่องจากครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะซื้อหนังสือให้บุตรหลานได้อ่าน แต่ปัญหานี้ก็ยังพอมีทางออกด้วยการหาหนังสือจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งไม่กระทบกับรายได้ของครอบครัวมาให้นักเรียนได้อ่าน เช่น จากห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดชุมชน เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่านปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่เด็กตั้งแต่วัยเยาว์ก็จะส่งผลให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านและมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านได้ดีในระดับหนึ่ง แต่หากผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการอ่านก็เป็นการยากที่จะทำให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่าน

ลำดับต่อมาคือปัญหาเรื่องเวลาในการอ่าน เมื่อแยกรายข้อพบว่า เป็นปัญหาเนื่องจากไม่มีเวลาอ่าน เพราะสนใจทำกิจกรรมอื่นมากกว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.09$) และมีเวลาอ่านน้อยลงเพราะต้องทำการบ้าน/ช่วยงานทางบ้าน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.04$) การสนใจทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ดูโทรทัศน์ ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น ส่งผลให้นักเรียนอ่านหนังสือได้ไม่เต็มที่เพราะมีกิจกรรมอื่น ๆ มาแทรกซ้อนมากมาย ลำดับต่อมาคือปัญหาจากตัวนักเรียน เมื่อแยกรายข้อพบว่า เป็นปัญหาจากสุขภาพไม่ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.16$) อ่านไม่เข้าใจสรุปเนื้อหาไม่ได้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.94$) ไม่ชอบอ่าน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.99$) และอ่านไม่ออก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.63$) ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับมาก จำเป็นต้องหาทางแก้ไขโดยความร่วมมือจากครูและผู้ปกครอง และปัญหาจากโรงเรียน เมื่อแยกรายข้อพบว่า เป็นปัญหาเนื่องจากไม่มีสื่อที่ต้องการอ่านในห้องสมุดโรงเรียน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.95$) และต้องทำกิจกรรมอื่นของโรงเรียนบ่อยครั้งทำให้อ่านได้น้อยลง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.82$) สอดคล้องผลการวิจัยของไพจิตต์ สายจันทร์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยด้านปัญหาในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ พบว่า ปัญหาที่นักเรียนพบมากที่สุดคือ ไม่มีสื่อที่ต้องการอ่าน ปัญหาเนื่องจากไม่มีสื่อที่ต้องการอ่านในห้องสมุดโรงเรียน สามารถแก้ไขได้โดยการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของเด็กและมีราคาไม่แพงมากมาจัดตั้งไว้ที่ห้องสมุด ส่วนการที่นักเรียนต้องทำกิจกรรมอื่นของโรงเรียนบ่อยครั้งทำให้อ่านได้น้อยลง โรงเรียนควรจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการอ่านหนังสือให้มากขึ้น และเพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างเพียงพอจนเกิดนิสัยรักการอ่านในที่สุด

สรุปปัญหาในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-3 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่เป็นปัญหาจากครอบครัว เนื่องจากครอบครัวมีรายได้น้อยทำให้พ่อแม่ขาดกำลังทรัพย์ในการซื้อสื่อ

การอ่านสำหรับเด็ก และครอบครัวขาดการปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านที่เชื่อมโยงต่อเนื่องจากการบริการของรัฐซึ่งพยายามปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องทำงานหารายได้เลี้ยงครอบครัวจึงไม่มีเวลาทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับบุตรหลาน ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาด้วย คือ ปัญหาเรื่องเวลาในการอ่าน ปัญหาจากสื่อในการอ่าน ปัญหาจากตัวนักเรียน และปัญหาจากโรงเรียน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้โรงเรียนได้ทราบลักษณะปัญหาการอ่านของนักเรียน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เอื้อประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนาส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนให้บรรลุผลสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาและบริการส่งเสริมการอ่านของหน่วยงานรัฐ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียนในลำดับต่อไป

คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษางานวิจัย อาจารย์ ดร.สุรพงษ์ ยิ้มละมัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร คณาจารย์ นักเรียนโรงเรียนบ้านควนลัง(ราษฎร์สามัคคี) และโรงเรียนบ้านพรุ นายขาว นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ และศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย และเจ้าของผลงานทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาประกอบอ้างอิงในงานวิจัย ทำให้งานวิจัยสมบูรณ์ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา มหาวงศ์ทอง. (2553). พฤติกรรมการอ่านและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอ่านของพระนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา ไบกาชุย. (2534). หนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). เทคนิคการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ไพจิตรต์ สายจันทร์. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตรต์ จังหวัดอุดรดิตรต์. อุดรดิตรต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตรต์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การสำรวจการอ่านหนังสือประชากร พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ :
สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สุชาติ ชุมดวง. (2553). พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนดาราวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.